

SYDAFRIKA

Utbildningen förändrade Ahmed Mungalees liv

Sydafrikanske Ahmed Mungalee, 31, växte upp under fattiga förhållanden och när han själv för tre år sedan blev pappa önskade han inget hellre än att kunna erbjuda sin dotter ett bättre liv. I dag äger han en egen fabrik, har fyra anställda och ska precis lansera en egen möbelserie. Allt tack vare Furntech, en yrkesutbildning för träindustrin som har vuxit fram ur ett samarbete med svenska Tibro Training Centre.

”Utbildningen på Furntech har förändrat mitt liv. Jag är så otroligt glad över att ha fått den här chansen,” säger Ahmed Mungalee som utöver kurserna i möbelsnickeri och formgivning har fått hjälp att starta upp ett eget företag.

Nu har han precis köpt en liten fabrik där han och hans anställda har påbörjat tillverkningen av 33 produkter i tre olika färger som han själv har formgivit.

”Det är möbler för hemmet som redan i år ska börja säljas här i Sydafrika. Det känns väldigt spännande,” säger han.

Furntech startade år 2000, då svenska IKEA redan hade haft en dialog med det sydafrikanska handelsministeriet och planer på att förlägga delar av sin möbeltillverkning i Sydafrika. Landet har en av världens största furutillgångar och hade redan då goda förutsätt-

ningar att bli ledande inom träindustrin. Problemet var att de saknade den tekniska kompetensen.

Därför inleddes ett Sidafinansierat samarbete med svenska Tibro Training Centre för att stödja Furntech i arbetet med att bygga upp utbildningen. Målet var att öka konkurrenskraften hos den sydafrikanska träindustrin, men också att stimulera framväxten av nya företag, såsom Ahmed Mungalees, genom ett inkubationsprogram.

”Vår uppgift blev att utbilda personalen så att de i sin tur kunde utbilda eleverna,” säger Mikael Hultberg på Tibro Training Centre som drivs av Tibro kommun och erbjuder träteknisk yrkesutbildning, skraddarsydd företagsutbildningar, maskinkörkort och andra utbildningstjänster kopplade till den svenska träindustrin.

Att skapa arbetstillfällen är ett bra sätt att bekämpa

fattigdom och hjälpa människor till bättre liv. Därför gick Sida tidigt in och stöttade projektet.

I dag finns Furntech på sju olika platser runt om i Sydafrika och erbjuder kurser på uppdrag av både industrin och Arbetsmarknadsdepartementet. Tibros utvärderingar visar att 62 procent av de elever som var arbetslösa innan utbildningen, har gått ut i jobb och har kvar sitt arbete efter två år.

Michael Reddy, VD på Furntech är väldigt nöjd.

”Tack vare det här samarbetet kan Furntech erbjuda den bästa yrkesutbildningen inom träindustrin i hela Afrika och vårt inkubationsprogram är ett av världens bästa,” säger han.

2010 inleddes en andra fas i projektet, med mer fokus på formgivning. Nu var målet att bygga relationer mellan formgivare och möbeltillverkare i Sverige och

”Jag är så otroligt glad över att ha fått den här chansen,” säger Ahmed Mungalee.

FOTO: FURNTech

Sydafrika.

I projektet paras svenska formgivare ihop med sydafrikanska och varje par tar tillsammans fram en produkt.

”Målet är att de ska få influenser och ett nätverk som de kan ha nytta av. Sedan vore det fantastiskt kul om produkterna gick i produktion. Den senaste gruppen har varit på studiebesök i svenska och sydafrikanska skolor och har tagit fram möbler som skulle kunna fungera i skolor i båda länderna. Det blev jättebra produkter som ska ställas ut på möbelmässan i Kapstaden,” säger Mikael Hultberg.

Ahmed Mungalee är en av dem som har deltagit i utbytet.

”Vi var bland annat på möbelmässan i Stockholm. Jag lärde mig massor av att utbyta tankar och idéer med de svenska formgivarna,” säger han.

Han kom hem med ny inspiration och drömmar redan om nästa projekt.

”I framtiden vill jag gärna jobba mer med återvunna material för att bidra till ett ekologiskt hållbart samhälle.”

För Sveriges och Tibros del skapar det här projektet en möjlighet att bygga kontakter mellan formgivare, producenter och branschorganisationer. Handel och ekonomiska samarbeten är prioriterade områden både i Sydafrika och Sverige, och tanken är att den lokala industrin i Tibro också ska ha nytta av nätverket.

Mikael Hultberg säger att erfarenheten dessutom har gjort Tibro Training Centre till en bättre utbildningsorganisation.

FOTO: TIBRO

”Vår uppgift blev att utbilda personalen så att de i sin tur kunde utbilda eleverna.”

/MIKAEL HULTBERG

”Vår verksamhet hade inte varit vad den är i dag om det inte vore för det här samarbetet. Vi har många invandrarelever på våra utbildningar i Sverige och erfarenheten av att själv ha varit invandrare i Sydafrika har gjort oss mer lyhörda för det som de eleverna går igenom. Det har gjort oss till bättre lärare,” säger Mikael Hultberg.

Han tillägger att samarbetet har fungerat väldigt bra.

”Vi har verkligen funnit varandra, och kan vara ärliga och öppna med vad vi tycker. Det kan vara känsligt att gå in från ett annat land och tala om för dem hur de ska sköta sitt jobb. Men vi är noga med att tala om att så här gör vi i Sverige och att de får göra som de vill.”

Michael Reddy håller med om att det är ett sätt som fungerar.

”Tibro Training Centre har gett oss möjligheten att utvecklas utan att vi har förlorat vår egen identitet,” säger han.

FAKTA

SAMARBETSPARTNERS

Tibro training center (TTC) och Furniture Technology center (Furntech).

TOTAL KOSTNAD

4 294 712 SEK

SIDAS BIDRAG

3 670 000 SEK

PARTNERS BIDRAG

624 712 SEK

TIDSRAM

2010–2013

RESULTAT

■ Anpassade utbildningsmaterial, utvärderingar, metoder för lärande och verktyg för utbildning har utvecklats av Furntech, vilket har bidragit till skapandet av facilitatorer som har möjlighet att erbjuda kapacitetsutveckling inom träindustrin upp till den nationella kvalifikationsnivån 3 (NQL 3). Detta har skapat många jobbtillfällen, och en studie har visat på att 62 procent av de elever som var arbetslösa innan de börjat utbildningen blev erbjudna ett jobb efter examen och var fortfarande anställda efter två år.

■ För att skapa nätverk mellan potentiella samarbetspartners har Furntech medverkat i ett utvecklingsinriktat kluster, vilket välkomnats av alla relevanta partners inom regionen. Det har skapat pågående relationer mellan sydafrikanska tillverkare och svenska designers.

■ Några av Furntechs studenter deltog vid Stockholms möbelmässa, vilket skapade en plattform för Furntech att marknadsföra sina egna idéer och dela produktionsteknologier. Ett samarbete mellan Furntech och TTC har också genererat en möbelserie för skolor, både i Sydafrika och i Sverige.